

Opdateret 12. marts 2025

Nye principper for tilsyn i dagtilbuddene

Dagtilbudsloven blev ændret fra den 1. januar 2022. Som konsekvens af den nye lovgivning skal Byrådet beslutte principper for tilsynet, der lever op til lovgivningen.

Formålene med de nye lovkrav er at sikre, at tilsynet understøtter den løbende udvikling af kvaliteten af de pædagogiske og fysiske læringsmiljøer i dagtilbuddene. Lovgivningens nye krav skal også være med til at styrke kommunens myndighedsudøvelse i form af kontrol med, at dagtilbuddene efterlever gældende regler. Tilsynene har dermed både en kontrol- og udviklingsfunktion. Disse principper er en revidering af de principper, der blev besluttet den 6. april 2022.

Nye skærpede krav

De skærpede krav til tilsyn efter den nye lovgivning er beskrevet nedenfor.

Tidsramme og indhold:

- Der skal laves tilsyn med alle kommunale og private dagtilbud og dagpleje minimum hvert andet år.
- Tilsynene skal både have karakter af anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg.
- Tilsynene skal afstedkomme tilsynsrapporter, der skal ligge på dagtilbuddenes hjemmeside.
- Tilsynene skal bestå af data, herunder observationer. Data skal både inddrage kvantitativ og kvalitativ data, der giver oplysninger om dagtilbuddets:
 - Proceskvalitet, herunder pædagogiske og fysiske læringsmiljøer (fx indretning), relationer mellem børn og voksne, arbejdet med udsatte børn, forældresamarbejde m.m.
 - Resultatkvalitet, herunder børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse (fx sproglige udvikling).
 - Strukturel kvalitet, fx normering, andel af pædagogisk uddannet personale, sygefravær m.m.
- Tilsynet skal være uvildigt. Det vil sige, at tilsynet skal føres på baggrund af en systematisk og ensartet metode og data.
- Hvis det vurderes, at kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer eller andre forhold giver anledning til bekymring, skal der igangsættes et skærpet tilsyn.

Inddragelse og offentliggørelse:

- Tilsynet skal indeholde en dialog med lederen og medarbejdere i dagtilbuddet.
- Forældrebestyrelserne skal orienteres om vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer, herunder inddrages aktivt i det videre arbejde med indsatsområder.
- I en situation, hvor et tilsyn har givet anledning til alvorlig bekymring, skal forældrebestyrelsen orienteres om handleplanen og have mulighed for at komme med bemærkninger.
- Tilsynenes resultater i form af tilsynsrapporter skal offentliggøres på dagtilbuddenes hjemmesider. Tilsynsrammen kan offentliggøres.

Principper for Solrød Kommunes tilsynsramme

Lovgivningen stiller krav til, at der som minimum gennemføres tilsyn hvert andet år. I Solrød Kommune gennemføres der tilsyn hvert halvandet år. Der gennemføres et større tilsyn med uanmeldte besøg og halvandet år efter gennemføres et mindre tilsyn med anmeldte tilsynsbesøg.

Enkelte data-elementer vedrørende strukturel kvalitet følges der op på under begge former for tilsyn.

Det vedrører:

- Status på normering.
- Andelen af pædagogisk uddannet personale (Solrød Kommune har en målsætning om, at 60% af personalet i daginstitutionerne er pædagogisk uddannet).
- Mål for sprogarbejdet (Solrød Kommune vedtog mål for sprogarbejdet i december 2022).

Tilsynsførende er pædagogiske konsulenter fra Center for Skoler og Dagtilbud, der fører tilsynet på vegne af Byrådet.

Center for Skoler og Dagtilbud har et særlig fokus på at styrke evalueringskulturen, og på at vurdere kvaliteten af både de pædagogiske og fysiske læringsmiljøer i de enkelte dagtilbud og på tværs af hele dagtilbudsområdet.

I Solrød Kommune anvendes materialet KIDS i sin helhed til at evaluere og vurdere proceskvaliteten i dagtilbud. Der føres tilsyn med alle ni temaer i materialet for at sikre et dybdegående og validt billede af kvaliteten i de enkelte dagtilbud.

Hvis et tilsyn giver anledning til alvorlig bekymring, skal der iværksættes et skærpet tilsyn og der skal udarbejdes en handleplan. Skærpet tilsyn skal iværksættes og handleplanen skal udarbejdes i umiddelbar forlængelse af, at de alvorligt bekymrende forhold er konstateret. Handleplanen udarbejdes i samarbejde mellem lederen af dagtilbuddet og forvaltningen. Handleplanen implementeres af dagtilbuddet i tæt samarbejde med Center for Skoler og Dagtilbud og Familiehuset.

Indhold af tilsyn, med uanmeldte besøg

De uanmeldte tilsyn består af et større tilsyn, hvor der indgår data omkring de tre kvalitetsparametre: Proces-, resultat- og strukturel kvalitet.

Tilsynet består af et uanmeldt besøg i alle dagtilbud, hvor pædagogiske konsulenter fra Center for Skoler og Dagtilbud observerer og opsamler data i forhold til pædagogiske processer og effekten for børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse (resultatkvalitet).

I forbindelse med observationerne vil de pædagogiske konsulenter have fokus på pædagogiske og fysiske læringsmiljøer, arbejdet med udsatte børn, sprogarbejdet og forældresamarbejdet.

Til at opsamle systematisk og ensartet data anvendes redskabet KIDS, som er et redskab til at observere kvaliteten af læringsmiljøer med udgangspunkt i den styrkede pædagogiske læreplan.

Ud over observationer ved besøg indsamles følgende data vedrørende dagtilbuddets kvalitet ift. strukturel kvalitet, pædagogiske processer og resultater:

- Tidligere tilsynsrapporters udviklings- og indsatsområder og status på arbejdet med dem.
- Sprogarbejdet, brug af sprogscreening til at screene sprogudviklingen for de treårige og brug af øvrige sprogredskaber.
- Forældresamarbejdet, herunder brug af Aula, forældrehenvendelser tilgået Center for Skoler og Dagtilbud m.m.
- Normering for vuggestue- og børnehavebørn.
- Andelen af pædagogisk personale ud fra målsætningen om, at daginstitutionerne skal opnå en andel på 60% uddannet personale.
- Særlige vilkår og udfordringer for dagtilbuddet, såsom udsatte børn og familier, sygefravær m.m.

Inden tilsynsdialogmødet gennemfører dagtilbuddet egen-observationer af den pædagogiske praksis ved at bruge KIDS, med henblik på at kvalificere tilsynsdialogen gennem evaluering af egen praksis. Brugen af egen-observationer skal samtidig give anledning til refleksion og overvejelser omkring den pædagogiske praksis, som kan bruges af ledere og personale til udvikling af den pædagogiske praksis.

Dialog om uanmeldt tilsyn mellem tilsynsførende og dagtilbuddet

Efter uanmeldt besøg og opsamling af data i øvrigt, planlægges et tilsynsdialogmøde mellem dagtilbuddet og den tilsynsførende fra Center for Skoler og Dagtilbud.

Tilsynsdialogmødet afholdes med henblik på en fælles drøftelse vedrørende det indsamlede data vedrørende både proces-, resultat- og strukturel kvalitet. I dialogen inddrages dagtilbuddets arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan og politiske mål (Dannelsesstrategiens mål og indsatser m.m.). På tilsynsdialogmødet adresseres dagtilbuddets arbejde ift. tidligere tilsyns indsatsområder og eventuelle særlige opmærksomhedspunkter eller udfordringer også.

Efter tilsynsdialogmødet udarbejder Center for Skoler og Dagtilbud, som tilsynsførende, den endelige tilsynsrapport. Tilsynsrapporten vil have fokus på dagtilbuddets læringsmiljøer, sprogarbejdet, børn i udsatte positioner og forældresamarbejdet. Dagtilbuddets normering, andel af pædagogisk personale vil også indgå.

Tilsynsrapporten skal, i det omfang det er relevant, give konkrete anvisninger på opfølgende tiltag.

Indhold af tilsyn, med anmeldte besøg

Et anmeldt tilsyn, bygger primært på strukturel kvalitet. Tilsynet består af en tilsynsdialog som gennemføres på baggrund af følgende data:

- Normering for vuggestue- og børnehavebørn i dagtilbuddet.
- Andelen af pædagogisk personale ud fra målsætningen om, at dagtilbuddene skal opnå en andel på 60% uddannet personale.
- Tidligere tilsyns udviklingsområder og status på arbejdet med dem.
- Særlige vilkår og udfordringer for dagtilbuddet.

Dialog om anmeldt tilsyn mellem tilsynsførende og dagtilbuddet

Tilsynsdialogmødet afholdes med henblik på en fælles drøftelse vedrørende det indsamlede data vedrørende både proces-, resultat- og strukturel kvalitet. I dialogen inddrages status på normering, andelen af pædagogisk uddannet personale, mål for sprogarbejdet samt dagtilbuddets arbejde ift. tidligere tilsyns indsatsområder og eventuelle særlige opmærksomhedspunkter eller udfordringer.

Inden mødet indsamler Center for Skoler og Dagtilbud data om normering, andel af pædagogisk uddannet personale, skoleudsættelser og særlige vilkår og udfordringer for dagtilbuddet.

På baggrund af tidligere tilsyns udviklingsområder aftaler Center for Skoler og Dagtilbud og det enkelte dagtilbud, hvilket udviklingsområde, som der skal gøres status på til tilsynsdialogen. I forlængelse heraf gennemfører dagtilbuddet en egen-observation af den pædagogiske praksis inden for udviklingsområdet ved at bruge KIDS. Observationerne bruges til at gøre status på udviklingsområdet med henblik på at kvalificere tilsynsdialogen om fortsat udvikling af dagtilbuddets pædagogiske praksis ved behov.

På baggrund af de indsamlede data gennemføres en tilsynsdialog mellem dagtilbuddets ledelse og Center for Skoler og Dagtilbud, som tilsynsførende. I forlængelse heraf udarbejder Center for Skoler og Dagtilbud en tilsynsrapport bestående af status på normering og andel af pædagogisk personale. Dertil et opsamlende afsnit med bemærkninger og evt. indsatsområder efter dialog med dagtilbuddet.

Særligt for dagplejen

De nye lovgivningskrav omfatter alle daginstitutioner (kommunale og private), og den kommunale dagpleje. Daginstitutioner og dagplejen er organiseret forskelligt, hvorfor tilsynet organiseres og tilrettelægges på forskellige måde, så det afspejler de forskellige vilkår, som er gældende i de to typer af tilbud. Forslag til tilrettelæggelse fremgår herunder.

Den kommunale dagpleje er ikke underlagt samme mål om normering og andel af pædagogisk uddannet personale, som dagtilbuddene. Derudover er der forskel på vilkår og rammer for de pædagogiske aktiviteter mellem dagtilbuddene og dagplejerne. Dagplejerne arbejder pædagogisk med børnene i eget hjem og mødes i legestuerne én gang om ugen sammen med dagplejepædagogerne.

Tilsynet af den kommunale dagpleje beror på de samme elementer, som tilsyn i dagtilbud. Herunder, at der benyttes KIDS. Normering og andel af pædagogisk uddannet personale vil ikke indgå i tilsynet.

Tilsynet med dagplejerne i hjemmet fortsætter med at gennemføres af dagplejepædagogerne som hidtil. På baggrund af tilsyn i legestuerne udarbejdes en samlet vurdering af kvaliteten i dagplejen.

Skærpet tilsyn og opfølgning på tilsyn

Hvis observationer af et tema eller flere temaer med redskabet KIDS resulterer i en score på 0-30 % af den mulige score, giver det anledning til alvorlig bekymring og dagtilbuddet underlægges skærpet tilsyn:

- Der udarbejdes en handleplan i samarbejde mellem lederen af dagtilbuddet og forvaltningen, der kan godtgøre, hvorledes dagtilbuddet vil rette op på kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer.
- Center for Skoler og Dagtilbud og Familiehuset understøtter dagtilbuddets videre procesarbejde.
- Efter seks måneder vil dagtilbuddet få et uanmeldt opfølgende tilsyn.

Hvis observationer af et tema eller flere temaer med redskabet KIDS resulterer i en score på 30-50 % af den mulige score, giver det anledning til skærpet bekymring:

- Der udarbejdes en handleplan af dagtilbuddet.
- Der tilbydes samarbejde og tæt sparring med pædagogisk konsulent fra Center for Skoler og Dagtilbud omkring udarbejdelse af handleplan samt understøttelse af dagtilbuddets videre procesarbejde.
- Efter seks måneder vil dagtilbuddet få et uanmeldt opfølgende tilsyn.

Andre forhold, som for eksempel forældreklager og bekymrende hændelser, magtanvendelser, antallet af skoleudsættelser kan ligeledes give anledning til skærpet bekymring eller alvorlig bekymring.

Hvis det vurderes, at kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer eller andre forhold giver anledning til bekymring, skal der igangsættes et skærpet tilsyn. Indsatserne understøttes af Center for Skoler og Dagtilbud samt Familiehuset. Dertil de øvrige afdelinger fra Center for Børn og Familier og evt. andre områder, hvis det er relevant for udviklingsarbejdet.

Politisk behandling af tilsyn, dialog med forældrebestyrelser og offentliggørelse

Familie- og uddannelsesudvalget præsenteres for tilsynsrapporterne og udvalget drøfter udviklingen på dagtilbudsområdet. Den politiske drøftelse tager sit udgangspunkt i, hvordan kommunens rammer for dagtilbud og eventuelle prioriterede indsatser for området bidrager til, at dagtilbuddene kan opfylde de krav, der følger af loven. Herunder skal udvalget beslutte, om der som følge af drøftelsen skal iværksættes tiltag såsom kompetenceudvikling, supervision mv., som kan understøtte og kvalificere dagtilbuddenes arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer, der fremmer børns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

I forlængelse af den politiske behandling af tilsynsrapporterne inddrages forældrebestyrelsen i hvert dagtilbud aktivt i at arbejde videre med indsatsområderne. Dette sker ved, at hver dagtilbudsledelse drøfter resultaterne af tilsynet med forældrebestyrelsen med henblik på at afklare indsatsområder eller fastholdelse af god pædagogisk praksis.

Derefter offentliggøres tilsynsrapporterne på dagtilbuddenes hjemmesider og på kommunens hjemmeside.

Tidsplan for fremtidigt tilsyn

Solrød Kommune fører tilsyn med følgende dagtilbud: Kommunens 11 dagtilbud, det private dagtilbud Krudthuset, den kommunale dagpleje, de private dagplejere og basisgruppen Solsikken, som er tilknyttet Eventyrhaven.

- De fremtidige tilsyn udføres jf. vedhæftede bilag om tidsplan.

Ud over de to former for tilsyn er der løbende opfølgning med dagtilbuddene i forbindelse med henvendelser fra dagtilbuddene, forældre og øvrige opmærksomhedspunkter.

Solrød Kommunes nuværende tilsynsrammer ligger tilgængelig på kommunens hjemmeside og er vedhæftet som bilag.